

Piše: Krešimir Mišak, ZAGREB

U pjesmi "Filđan viška" Zabranjenog pušenja spominje se da je u vrijeme Olimpijskih igara u Sarajevu raja prodala džamiju nekim Amerima, pa sam pomislio da je riječ o još jednoj prezentaciji neuništivog bosanskog smisla za humor. (Inače, takvih prodaja divovskih spomenika naivnim turistima bilo je više od nekoliko tijekom 20. stoljeća, ali to je već druga priča).

Ipak, tema me zainteresirala jer sam već i prije nalazio na zanimljiva istraživanja vezana uz piramide i piramidalne oblike. Negdje sam čitao da egiptolozi imaju naziv za sve one koji se zanimaju isključivo za piramide: piramidioti. Bit će da sam ja jedan od njih.

(Inače, asocijativno povezivanje piramida s Egiptom ionako nije nužno, pa niti opravdano - piramidalnih struktura ima na svim kontinentima (osim Antartike), a najviše piramida - njih nekoliko stotina - ima u Kini.)

Dakle, kad sam se odlučio malo informirati o toj duhovitoj izmišljotini nazvanoj bosanska piramida, prvo sam ustanovio postojanje neospornih činjenica kao što su precizna usmjerenost brda prema stranama svijeta i jednake veličine stranica. To je lako vidljivo na svakoj od onih kako-se-već-zovu-karata koje prikazuju izohipse brda. Prirodne strukture ne stvaraju simetrične oblike.

Američka vojska je čak razvila uređaj i program koji na temelju te činjenice otkriva prikrivena neprijateljska uporišta - statistički obrađujući karakteristike terena s velikom sigurnošću (izraženoj u postocima) može odrediti što je prirodna struktura, a što ne.

Bilo je i fotografija uzoraka izvađenih sondažnim bušenjima, ali nisu mi izgledali osobito spektakularni. Bile su to neke stijene za koje je Semir Osmanagić tvrdio da ukazuju na umjetno podrijetlo. Nije me to baš impresioniralo jer sam potpuni laik i ubrzo sam na temu potpuno zaboravio.

No, već godinu dana kasnije, rezultati iskopavanja postali su puno određeniji. Na svim mjestima iskopavanja ukazale su se jasno vidljive, i laiku prepoznatljive, kamene ploče i kameni blokovi neke građevine, a potom i tuneli i sl. Bilo je očigledno da bi se zaista može raditi o piramidi. Na web-stranicama Fondacije bosanska piramida, neke od tih slika možete pogledati i sami. (Osim na tzv. Piramidi sunca, iskopavanja se rade i na tzv. Piramidi Mjeseca.)

Ideja o postojanju piramida u Bosni čudna je samo naizgled - ako se gleda iz prevladavajuće paradigme prema kojoj su egipatske piramide izgrađene tamo negdje dvije i pol tisuće godina prije nove ere, a prva civilizacija nastala u Sumeru u 4. tisućljeću prije nove ere.

No, ispred sebe na polici gledam niz knjiga koje se bave tzv. "alternativnom" arehologijom (u biti je riječ o alternativnoj paradigmi). Neke od najboljih su "Underworld" i "Otisci bogova" (obje od Grahama Hancocka), pa "Maps of Ancient Sea Kings" Charlesa Hapgooda itd. One opskrbljuju podacima koji, primjerice, govore o mogućim starostima nekih južnoameričkih gradova od petnaest i više tisuća godina, te o mnogim novim otkrićima, poput struktura kraj otočića Yonaguni i sl. Tu je i najnoviji biser koji se još nije našao u knjigama - tzv. "Adamov most" u Indiji.

Uostalom, ako divovske piramide nejasnog podrijetla i namjene mogu biti razbacane u Kini, zašto ne bi mogle biti u Europi? Koja je bila njihova funkcija, druga je priča. Ali da su zamišljene kao grobnice faraona – to zaboravite.

U sliku drevnog svijeta kakvu je, primjerice, u par poteza oslikao Michio Kushi u intervjuu objavljenom i u Vizionaru, bosanske piramide uklapaju se sasvim logično. Činjenica jest da ih neki znanstvenici apriori odbacuju. Imajte na umu da ti to rade iz fotelja, da na terenu nisu niti bili. To je prije svega rezultat slike koju su dobili obrazovanjem, a ne rezultat objektivne i poštene kritike nalaza iz Visokog, iz područja koje je Semir Osmanagić nazvao Dolinom piramida.

Živa šteta, jer nema korisnije stvari od kritike. Kontekst te priče daje i njegova knjiga "Civilizacije prije zvanične historije", vrlo solidna kompilacija mnogih "anomaličnih" nalaza, ideja, interpretacija i podataka iz perspektive tzv "alternativne" arheologije.

Ako se jednoga dana sve pokaže velikom zabludom, svi koji, prezirno i ne informiravši se, razne pojave nazivaju tlapnjama bit će pobjednici. Ali nekako mi to nalikuje pirovoj pobjedi.

Jer, zar ne bi bilo genijalno da u Bosni zaista postoji piramida dva puta veća od Velike piramide u Egiptu?